

BULGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BULGARE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BÚLGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Направете коментар на един от следните откъси.

1.(a)

САМА ЖЕНА НА ПЪТ

Това е риск и неудобство
във тоя свят все още мъжки.

Зад всеки ъгъл те причаква
засада от нелепи срещи.

5 И улиците те пронизват
Със любопитни погледи.
Сама жена на път.
Единствената ти защита
е твойта беззащитност.

10 Ти не превърна никой мъж
В протеза, за да се опреш,
във дънер, за да се облегнеш,
във зид, на завет да се скриеш,
не стъпи върху никой мъж
15 като на мост или трамплин.
Сама пое на път,
За да го срещнеш като равен
и истински да го обичаш.

Дали ще стигнеш надалече
20 или окаляна ще паднеш,
или ще ослепееш от простор,
не знаеш. Но си упорита.
Дори да те сломят сред път,
Самото твое тръгване
25 е вече стигане до нещо.
Сама жена на път.
И все пак ти вървиш.
И все пак ти не спираш.

Не може никой мъж
30 така да бъде сам
като сама жена.
Пред тебе мракът спуща
заклучена врата.
И нощем никога не тръгва
35 сама жена на път.
А слънцето като ключар
в зори простора ти отключва.

Но ти вървиш във тъмнините,
не се озърташ плахо.
40 И всяка твоя крачка
залог е за доверие
към тъмния човек,
с когото дълго са те плашили.
Отекват стъпките по камък.
45 Сама жена на път.
Най-тихите и храбри стъпки
по унизената земя,
която също е сама жена на път.

Блага Димитрова, *Сама жена на път* (1975)

- Определете основната тема на това стихотворение.
- Как е описана *жената* в това стихотворение? Какво мислите за символичния образ на *пътя*, който жената поема сама?
- Как е развита идеята за живота като пътуване в тази творба? Каква е ролята на метафората “жена – (планета) Земя”?
- Кое е най-силното чувство в това стихотворение? Защо?

1.(b)

Дядо Георги беше от тия старци, за които може да се каже, че старостта не е до годините, а до сърцето. На белоснежната му глава бяха чукнали седемдесет и пет години, но лицето му цъфтеше от здраве и живост.

5 Имаше и защо да младее сърцето му. Къщата му беше цял свят от синове, щерки, снахи, зетьове, внуци и правнуци; един свят, над който той царуваше мирно и честито като никой цар на земята. В тоя грамаден пчелин от живи хора владееше ненарушима хармония. Всички работеха, обичаха се и си помагаха. Никога не беше възникнало между тях ни най-малко недоразумение или крамола. Как ставаше така? Това беше една тайна, позната 10 само на дядо Георги. Тайна велика. Понеже, за да държи в почет и съгласие своите поданици, никога не беше ставало нужда да се скара и да навика някого.

Сега за първи път се случваше на дядо Георги да се сърди със своите си – и не можеше да снесе досадата си.

15 Той беше оставил всичките си синове да си избират жени по сърцето си и беше одобрил избора им. “Не питам каква жена ще вземеш!” – беше казал на всякого, когато му беше дошъл редът да се задоми. – “Не искам да знам от род ли е, богатата ли е, добра ли е, въртокъщница ли е. Харесва ли ти – вземи я и ще имаш благословията ми, и Господ да ви даде да живеете и челяд да 20 завъдите, както сме ние живели с майка ти!”

Пет снахи имаше, като сестри живееха помежду си и като щерки го обичаха. Същата свобода беше предоставил и на най-младия си син Иван – последния между шест братя, който беше още останал ергенин, осмий от 25 четиринайсет деца, които Господ беше дал на дядо Георги. Чакаше да му каже коя мома е избрал и да го ожени, но Иван не намери коя друга мома да избере, а тъкмо щерката на Делчо Белята, непримиримия му враг.

Още от първия път когато Иван беше проговорил за женитба, дядо Георги беше отсякъл като с нож надеждата му. Иван не беше обаче престанал да вярва, че с молби и убеждения ще надвие волята му, и сега за трети път се 30 опитваше да го преклони.

Дядо Георги не чуваше нито молби, нито убеждения. Преди двайсет години се беше скарал с Делчо Белята за две лехи нива... Тази нива беше останала като една рана на сърцето на дядо Георги и само смъртта можеше да 35 тури край на враждата, която се беше зародила тогава между него и Делчо Белята. Двамата да се не срещнат и да се не видят! Единственото място, дето можеха да се срещнат, беше механата; и за да избягнат тази неприятна случка, и двамата бяха отворили своя механа. Селото беше усвоило враждата им и се беше разделило на два лагера като тях непримирими... Дядо Георги и Делчо Белята предпочитаха живи в деветото пъкло да идат, отколкото да се простят.

Откъс от Константин Величков, *Нашите Монтегю и Капулети* (1911)

- Как е описан в този откъс дядо Георги? Каква роля играе той в живота на своето семейство?

 - Какво е отношението на децата му към него и защо?

 - Как е представен патриархалният ред царуващ в българското село в този откъс?

 - По Ваше мнение, коя от темите представени в този откъс е най-интересна? Защо?
-